

J E S V S M A R I A

X Parte Excelentissimi Ducis. Sur-
gurbí, & Cardonæ Locumtenentis,
& Capitanei Generalis pro sua Ma-
iestate in hoc Principatu Cathalo-
niæ, fuit die 13. Iunij anni currentis
1637. publicatū in ciuitate Barcino-
ne, & deinde in alijs ciuitatibus, villis, & locis Principa-
tus quoddam præconium, sua, & nobilis Regentis Re-
giam Cancellariam, Magnifici Aduocati Fiscalis, Re-
gentis Regiam Thesaurariam, & Secretarij referendarij
manibus firmatum, cum insertione quarundam litterarū
Regiarum in solita forma. *Madrid* expeditarū sub die 4.
eiusdem mensis & anni, continentium quandam conuo-
cationem gentium Principatus in vim vñtici *Princeps*
namq. tit. de iu. fis. in nostris Constitution. eo quod vt
ibi dicitur, Intellexit de nouo sua Maiestas, Christia-
nissimum Franciæ Regem venire ad debellandum hūc
Principatum. Et dictum præconium fuit factum, prout
in eo exprimitur, vt contenta in dictis Regijs litteris ad
omnium notitiam deuenirent, nec vllus ignorantiam il-
lorum posset allegare, & vt mandata Regia ab omnibus,
vt par est, obseruentur, & debitæ executioni deman-
dentur.

Habita notitia huius Regij præconij per Deputatos
Generalis Cathalonie, qui semper pro debito Officij,
sunt, & esse debent attenti ne iuribus patriæ in tantillo
contrasiant, prout eis præcipitur in multis Constitutioni-
bus, & signanter in quam pluribus *tit. de obser. Const.*

statim iuxta morem solitum commiserunt Assessoribus, & Advocato Fiscali dicti Generalis, & quibusdā Doctōribus, quos ad illis adiunxerunt, ut viderent an dictum Regium præconium, & Regiæ litteræ in eo insertæ contradicerent iuribus patriæ, & data contrafractio ne possent se eis opponere per remedia per dictas Constitutiones stabilita.

Illi habitis multis colloquijs inter se, & semel, & pluries tractato negotio, post deniq; magnum studium ac omnem prorsus adhibitam necessariam diligentiam, sicut importantia materiæ postulabat, denum venerunt in eam sententiam, ut dixerint, cū dicto Regio præconio, & cum litteris Regijs in eo insertis, fuisse contrafractum eidem inet. v. s. *Princeps namq;* & communi intelligentiæ prædictæ illius hucvq; observata a longissimis temporibus, & v. s. consuetudinibus, & stylis, qui hætenus circa prædictam dictam v. s. declarationem, & executionem viguerunt. Et quod propter ea tenebatur Deputati se huiusmodi contrafractio nibus remedijs per iura patriæ ordinatis, & statutis opponere, alias suis Officijs non satisfacturi.

In executionem huius voti, cum assensu, & approbatione trium Brachiorum Principatus, quos solent Deputati in rebus arduis ut eis quid faciendum, consulant, convocare, per suas Ambatias, ut moris est, imprimis Deputati prædicti dictas contrafractio nes dicto Excellēssimo Locumtenenti suæ Maiestatis per tres vices, ut fieri solet, notificari fecerunt, supplicando suæ Excelentia, ut pro observantia generalem constitutionem per æm iuratum dignaretur prædicta revocare.

Quo per suam Excelentiam non facto, instarunt iidē Deputati eam revocationem coram sua quidem Excelentia per supplicationem in scriptis, & coram reliquis per singulas eis præsentatas requisitiones, proxt Constitutiones

tutiones nostræ permittunt. Et cum hæc nihil etiam proficerent, cum nullus revocaverit, de voto eorundem Assessorum, Advocati Fiscalis, & Doctorum applicatorum, ac de consilio, & assensu trium Brachionem, Deputati in manu Regij Consilij istud negotium posuerunt, ut per viam iustitiæ in forma constitutionis i. i. int. *Poch valdria, sub tit. de obser. const.* hoc dubium, an sit contrafractum nec ne, decidat. Qua causa admitta, tam cum Excellēssimo domino Locumtenente, quàm cum reliquis, qui præconium firmarunt, iniunctum fuit eisdem Assessoribus, Advocato Fiscali, & Doctoribus applicatis, ut votum quod superdictis contrafractio nibus dederunt, in iure fundarent, ut visa, & intellecta iustitia Principatus in hoc facto, possent sicut solent integerrimi Iudices, ea Principati ministrare.

6 *Varici Princeps namq;* de quo agimus sic Latino conscriptis prout communiter inter nos circumfertur, est huiusmodi tenoris.

7 *Princeps namq;* si quolibet casu obsessus fuerit, vel ipse idem suos inimicos obsessos tenuerit, vel audierit quem libet Regem, vel Principem contra se venire ad bellandum, & terram suam ad succurrendum sibi monuerit, tam per literas, quàm per nuncios, vel consuetudines quibus solet ammoneri terra, ut eliceret per focos omnes homines, tam milites, quàm pedites, qui habeant ætatem, & posse pugnandi, statim ut hoc audierint, vel viderint quàm citius poterint, ei succurrant, et si quis ei fallerit de inuamini, quod in hoc facere poterit, perdere debet in perpetuum cuncta, quæ per illum habet, & qui honorem per illum non tenuerit, emendet illi sallementum, & deshonorem, quem ei fecit cum habere, & Sacramento manibus proprijs iurando, quoniam nemo debet fallere ad Principem ad tantum opus, & necessitatem.

Regium præconium, ac Regiæ literæ, in quibus tractatur de declaratione, conuocatione, & executione dicti vñatici, & in quibus prætenduntur contrafactiones, habent se in hunc modum.

AR A Ojats tothom generalment, queus notifican, y fan à saber de part del Excelentissim senyor don Enrich de Arago, Folch de Cardona y Cordoua, Duch de Sogorb y de Cardona, gran Condestable de Arago, Marques de Comares, del Concell de Estat de la S.C. y Real Magestat, son Lloctinent y Capita general en lo present Principat de Catalunya, y Comtats de Rosselló y Cerdanya: que com fa Excelencia aje reburde la prefata Real Magestat vñes lletres Reals de la Real ma signades, y ab altres solemnitats de la sua Real Cancelleria despidides: dades en la vila de Madrit a quatre dies del mes corrent de Iuny, que son del tenor següent. Don Felipe por la gracia de Dios Rey de Castilla, de Aragon, de Leon, de las dos Sicilias, de Gerusalẽ, de Portugal, de Vngria, de Dalmacia, de Croacia, de Nauarra, de Granada, de Toledo, de Valencia, de Galicia, de Mallorca, de Cerdeña, de Cordoua, de Coreega, de Murcia, de Iañ, de los Algarbes, de Algezira, de Gibraltar, de las Islas de Canaria, de las Indias Orientales, y Occidentales, Islas y Tierra firme del Mar Oceano, Archiduque de Austria, Duque de Borgoña, de Brabante, de Milan, de Atenas, y Neopatria, Conde de Abspurg, de Flandres, de Tirol, de Barcelona, de Rossellon, y Cerdeña, Marques de Oristan, y Conde de Goceano. A los muy Illustre, Illustres, Egregios, Espectables, Nobles, Magnificos, y amados Duque, Duques, Marqueses, Condes, Vizcondes, Barones, Caualleros, hombres de Paraje, Ciudadanos, y hõbres de Villa, y à todos los poblados, y habitantes del nuestro Principado de Cataluña, y Cõdados

4
dados de Rossellon y Cerdeña, assi subditos, y vassallos nuestros, como vassallos de Iglesias, Barones, y qualesquier otras personas. Sabed, que el Christianissimõ Rey de Francia, despues de muchas hostilidades, que de dos años a esta parte ha hecho contra la Fè publica, y de otros expressos quebrantamientos de las pazes capituladas, y juradas entre Nos, ha acometido tambien por diuersas partes nuestros Reynos, y alguno de los de nuestra Corona de Aragon; y aunque luego que se descubrieron sus intentos, por lo que amamos tan fieles, y leales vassallos, como son los que tenemos en esta Prouincia, la mandamos abrigar con las armas, y gente de guerra q la han asistido, y asistien estos años à nustra costa, como sabeis; viendo que no ha bastado, y auiendo sabido aora que los designios particulares de aquel Rey son de inuadir estos Principado, y Condados, como mas confidentes à su dominio, con exercito, y tropas de gente de apie, y a cauallo que va juntando, es menester resistir la para la defenfa propria, y ofensa de lo que quierẽ intentar, valiendonos de lo que dispone en caso semejante el vñaje, *Princeps namq*; el qual obliga à todos del Principado, y Condados sin limitacion, ni excepcion alguna à socorrernos en esta ocasion, como en el se contiene. Y porque por hallarnos, como nos hallamos ocupados en estos Reynos en la expedicion de nuestras armadas, y exercitos, y señaladamente en los que instan con tanto aprieto por el Reyno de Nauarra; y prouisiones de dinero que se hazen, y han de continuar para todas partes en tan gruesas cantidades por manos de mercaderes, y hõbres de negocios, no nos es posible acudir personalmente a esta Prouincia. Por tanto con tenor de las presentes, declaramos, q estamos en el caso del dicho vñaje, *Princeps namq*; y en execucion del, mandamos que se publique y execute en todas las Ciudades, Villas, y Lugares de esta

esta Prouincia en la forma que se suele y costumbra, y a vosotros, y a cada vno de vos mandamos, así mesmo debaxo de las penas en el vsaje contenidas, que el día q se los señale con vuestras armas, y vituallas, acudais a las partes de los dichos Principado, y Códados de Rossellon y Cerdaña como estais obligados, en la forma, y de la manera que en el dicho vsaje se contiene para el efecto sobredicho, no haciendo lo contrario en manera alguna, si nuestra gracia teneis cara, y demas de nuestra ira, e indignación en las penas en el dicho vsaje contenidas irremisiblemente executadas deseais no incurrir. Dat en la nuestra villa de Madrid a quatro dias del mes de Junio año del Nacimiento de nuestro Señor Iesu Christo mil seiscientos treinta y siete.

YO EL REY,

Vidit Dux. Vidit Caranajal Augurio pro Thesauraria Generali. Vidit don Franciscus de Castellar Regens. Vidit Baxerola Regens. Vidit Cisterne Regens. Vidit Magarola Regens. Vidit Morla Regens. Vidit Ioannes Laurentius de Vile noua pro conseruatore Generali in Curia. 15. solea c. xxxvii. Declaracion del vsaje. Princeps. namque, en Cataluna regulara, consultado. M. de hiant sa. Excelencia, que los ordens y manaments de sa Magestat sien per tots com es faho obeits y a deguda executio de dults.

Perque algu de ditas cosas ignorancia allegar no puga mana la Excelencia esler feta y publicada la present publica crida per los llochs acostumats de la present Ciutat de Barcelona y de altres Ciutats, Viles, y Llochs

de

de dits Principaty Comtats, abent convinga y menester si.

El Duque de Sogorbe y de Cardona.

de dits Principaty Comtats, abent convinga y menester si.

Vi. Don Michael Sala Regens.

Vi. De Caldera. Vi. De Estran.

Regens Thesaur.

Vi. Ferris. Vi. De Adlocatus.

Michael Perez.

Infirmarum. Oblig. xxiij.

fol. cc. xxxviii.

Fou feta y publicada la present publica crida per los llochs acostumats de la present Ciutat de Barcelona a 13. de Juny 1537.

de dits Principaty Comtats, abent convinga y menester si.

Quibus in facto positis, pro introductione, & pleniori.

faciliori intelligentia dicendorum circa materiam

hanc, antequam ad contrasactiones veniamus, opera pre-

trium duximus nonnulla imprimis prefari, quae faciliorem

viam apperient ad dictas contrasactiones percipiendas.

Primo, quod antiquis temporibus Cathalonia nostra

regebatur, & gubernabatur legibus Gothicis, sed quia ea

visae fuerunt non sufficere, neq. providere in omnibus

casibus necessarijs, nec adaptari ad omnes omnino, ideo

Comes Barcinone Raymundus Berengarius decimus, rex

Barcinone Raymundus Berengarius decimus, rex

cius in ordine, quem decessisse scribitur de anno 1076. tractauit de alijs nouis legibus in Cathalonia condendis, quæ relictis legibus Gothicis perpetuo in ea obseruentur, quos vaticos Barcinonensium, sumpta appellatione à nobiliori Ciuitate, sicut à Roma leges, & ius Romanum, appellamus, non quod non sint leges generales totius Cathalonie, sunt etenim & generaliter in ea obseruandæ, prout dicitur expressis verbis in *usat. cum dominus in tit. ult. de proam. in 3. vol. consti.* & tradit optimè noster *Oliba in vfat. alium namq. cap. 1. ex num. 1. de in. ff. et sequen. et in commentar. de action. par. 1. lib. 3. cap. 2. ex num. etiam 1. et R. urfus cap. 3. ex num. 12. cum alijs sequent. vbi reliquos Doctores antiquos Cathalonie citat.*

13 Et isti quidem vatici sunt antiquiores leges Cathalonie, quas non condidit Rex solus, cum id nunquam ei licuerit in Cathalonia, salua sua Regia clementia, sed de assensu, & consilio Episcoporum Prælatorum, & aliarum Ecclesiasticarum, personarum Cathalonie, Baronum, nobilium, ac militum, & ciuium, & hominum oppidorum Cathalonie, prout habetur in Genealog. Comitum Barcinone posita in initio consti. in vita huius Serenissimi Principis, & tradit *Oliba in dictis locis, ac alijs practici nostri.*

14 Secundo est præsciendum, quod istos vaticos fecit, & condidit iste Serenissimus Princeps tempore quo apud nos in Cathalonia commorabatur absque eo quod alia regna, aut alios Principatus alibi haberet, sed solum Comitatum istum Barcinone, & Principatum Cathalonie, prout est notum.

15 Tercio est prænotandum, quod inter vaticos iam dictos, & tunc nouas leges, fuit factus iste, de quo tractamus, qui incipit, *Princeps namq. in tit. de in. ff.* cuius formalia verba latino sermone prout fuerunt facti vatici iam sunt relata supra. In

16 In quo vatico proponitur nobilissimus regale Principis huius patriæ, in quo Regi magnum exhibetur sollemnem honorem, commodum, & tuitionis, vt dicit *Jacob. de Monteindar. in initio dicti vfat. Oliba etiam vbi sup. et in num. 1.*

17 In vim huius vatici in illis tribus casibus, de quibus loquitur. Primus, si Princeps quolibet casu obsessus fuerit. Secundus, si ipse suos inimicos obsessos tenuerit. Tercius, si audierit quemlibet Regem, vel Principem contra se venire ad ballandum, vt ibi dicitur, sit conubatio gentium huius terre ad quæ omnes qui arma ferre possunt, & bello interesse per atatem, & statum, venire debent citati, & moniti per literas, vel alias iuxta consuetudinem monendi terrarum, & si non venerint hoc modo in auxilium Regis, perdere debent honorem, & vincta, quæ pro ipso tendit, & alij emendare fallimentum, prout latius in eo vatic habetur, & in practicis nostris, qui de eo scripserunt, & signanter apud *Olib. dist. cap. 8. statim in initio, & deinde.*

18 Ratio conditionis dicti vatici insinuat in vtriusque verbis, *Quia nemo debet fallere ad Principem ad tantum opus, & necessitatem. Quid iustius, & ratio bonæ magis conformi, quam Regi subuenire, & opem ferre in suis necessitatibus. Et quia melius est, & citius periculis, & naturalis periculis, quam per externos, & peregrinos, prout auctoritate Demosthenis, & Taciti probat *Alphon. a Villadiego in foro juris lib. 1. tit. 1. in rub. nam. 15. dicens periculum sum opem, & auxilio exterorum gerere bellum, quos visum non raro sefellisse conuocantes, ideo statutum bene in nostro iuramine quod Comiti oppresso fieret iuuamen per nativos, & fideles vassallos, ne externos querere cogere, in quibus modica fiducia.**

19 Quarto est animaduertendum, istum vaticum, de quo

dispositionem nunquam fuisse in Cathalonia practicā
ab eo tempore, quo Serenissimi Comites Barcinonæ iam
Reges Aragonum effecti recesserunt a nobis, & consti-
tuerunt suam sedem in Regno Castellæ per matrimoniū
contractum per Ferdinandum Secundum Regem Ara-
gonum, cum domna Isabella Regina Castellæ, cum re-
periamus, ultimam conuocationem in vim huius vsatici
factam de anno 1473. quo tempore ad huc in his Reg-
nis regnabat Rex Ioannes Secundus, & ultimus eius no-
minis Rex Castellæ, propterea habetur in genealog. Comi-
tatione & Reg. Arago. posita in initio voluminis Co-
stitutionum.

Et hoc non fuit, quia defuerint bella in Cathalonia,
fuerunt enim quam plurima, & signanter in recupera-
tione Comitatum Rosilionis, & Ceritanie. Sed in istis
temporibus in omnibus occasionibus, quæ se obtulerūt,
aliter processum fuit, quamvis alias videri potuisset esse
locum conuocationi vsati. *Princeps namq.* hoc modo,
quod per Locumtenentes generales certiorabatur Prin-
cipatus de inuasionibus inimicorum, vt accederent ad
defensionem, qui nunquam defuit in similibus occasio-
nibus, per seruitium gratiosum, accedendo ad confinia
vbi erat periculum, cum tanta fidelitate, & amore, quod
solum in nomine diuersa fuit conuocatio, sed effectus
fuit vnus & idem. Et istud continuabit perpetuo Prin-
cipatus, quod se obtulerit occasio absque difficultate ali-
qua, quia est plenus amoris, & fidelitatis, ac obsequij
prompti erga necessitates sui Regis, & Domini natura-
lis.

Hæc sequit, quæ appellatur iuuamina, facta fue-
runt de anno 1553. existente Locumtenente, & Capi-
taneo Generali Marchione de Aguilar.

De anno 1570. dum eodē Officio, & munere fun-
geretur in hac Prouincia Princeps de Melito.

De

De anno 1573. gubernante hac Prouinciā Prio-
re don Ferdinando de Toledo.

Et deniq; de anno 1597. Præfide in Prouincia Du-
ce Ferie, super quo facto latissime scripsit don Ludou. a
Pegue. olim huius Prouinciæ Regius Senator in illa lo-
gissima decis. 57. in qua tamen non dicit quid resolutum
per Senatū, licet dicat fuisse consultum a Pro Rege: di-
cendum, quod non esse locum vsatico postquam ita
effectus demonstrauit cum non fuerit facta ea conuo-
catio, sed petutum iuuamen, vt diximus.

Solum igitur reperimus tractatum de conuocatio-
nibus in vim dicti vsatici de tempore, quo, serenissimi
Reges nostri Aragonum apud nos commorabantur, &
in hac Prouincia suam sedem habebant, & continuā ha-
bitationem faciebant: non vero cum, per acquisitionem
Regnorū Castellæ suum domiciliū illuc transtulerunt.
Signum euident quod ideo, quia ea conuocatio, & vsa-
tici exercitum requirit personalem existentiam domini
Regis in hoc Principatū, & quod in eo obsideatur, vel
obsideat, vt probabimus infra, alias non erat cur stylus
mutaretur, nec certe fuisset mutatus, nisi visum
quod mutari debebat ab absentiam suā Maiestatis. Ca-
thalani enim ad hanc rigurosam, & extraordinariam sui
Principis, & terrarū Cathalonie defensionem se vo-
luerunt obligare, & obstringere dum ille ibi inuadere-
tur, vel inuaderet præfens, & ipse iuuamen vassallorum
requireret, vt ei in tanta necessitate subuenerent. Non
vero quando absens requirit ob timorem alicuius in-
uasionis futuræ in hac Prouincia, quia in vsatico maior
attentio fuit in defendenda persona Principis, nam quod
ad bona, & Prouinciā alij sunt modi, quæ boni minus
rigurosi, quibus solet Principatus inuasionibus inimi-
corum occurrere, vt diximus. Quod miræ declarat
Marquill. noster in ist o vsat. in 2. col. circa fin. fol. 200.

in

in illis verbis, ubi reddit rationē huius inuamini. Quia (inquit) omnia membra defendunt naturaliter; & defendere debent caput suum; & ipsum a periculo mortis liberare.

26 Quinto est notandum, quod Serenissimi Reges nostri semper in animo habuerunt ne quid sub prætextu dispositionis huius vsatici contra fideles vassallos fieret siue extendendo siue malè dispositionem interpretando, & ideo tametsi generaliter de nostris Constitutionibus habeamus dispositum, eas fore ad litterā, & hebrayco, vt communiter dicimus, intelligendas, & non extendendas; de hac generalitate non fuit contentatus Serenissimus Rex Ferdinandus in Curia Barcinone celebrata de anno 1432. *cap. 8. in nostris Consti. sub tit. de iussif. Consti. 8. incip. Ma ex volum;* sed voluit dispositionē peculiariter pro hoc vsatice facere, prout fecit statuendo istam fore seruandam prout loquitur, & disponit, renouatis abusibus, si qui facti essent; & pro nullis habitis ita & taliter vt non possint in consequentiā trahi. Eo optime quidem, cum iam diximus extraordinarium valde esse vsaticum hunc, & alius dispositionem, & rigurosam nimis, atque ita non extendendam ad aliquem alium casum præter eos de quibus loquitur.

27 Vltimo, & finaliter est attendendum quod cum antea fierent condemnationes per Regem non altera parte contra eos qui conuocationi quomodocumque in vim dicti vsatici facta non accederent, prout congerat signanter de antea; per quo Rex illud ostendit in ciuitate Herde ubi tunc reperiēbatur, sua Regia epistola datam dicta Ciuitate sub die 19. Decemb. rescripto Viario Barcinone quatenus executionem faceret contra Vicariā Barcinone pro quadraginta mille libris; & Ciuitatem pro triginta mille, in quibus eas condemnauerat ob non paritū mandatis conuocationis; quod videbatur nimis rigidum.

389
gidum condemnare sine defensionibus, ideo in Curijs anni 1432. Bar. celebratis fuerunt ea procedimenta reuocata, & prouisum *Consti. 4. incip.* confirmatis, ne ulterius fierent, sed procederetur imprimis per citationem partis datis defensionibus, quæ fuit saluberrima constitutio, vt per eam cuitarentur infinitæ molestiæ, quæ alias per Ministros Regios poruissent fieri, & damna dari.

28 Stante Principatu Cathalonix in hoc statu, quod per centum, & sexaginta duos annos, & ab eo die quo Reges Aragonum fuerunt effecti Reges Castellæ, & mutarunt ibi suum domicilium, non fuit practicata dicti vsatici dispositio licet multæ occasiones successissent, vt diximus, sed petitiu iuuamen eo modo quo etiam rerulimus, publicatum fuit præconiū iam dictum in hac alma vrbe Barcinone ex parte Excellentissimi Domini Locumtenentis & Capitanei Generalis in hoc Principatu, cum insertione Regiarum litterarum in Oppido Marti expeditarum continentium in effectu declarationē, & conuocationem factam in vim vsatici iam dicti sub prætextu, quod ad auditum sue Regiæ Maiestatis peruenit Regem Christianissimum Franciæ velle inuadere cum magno exercitu hunc Principatum, prout latius supra recellimus.

29 Quibus, vt dictum est, se opposuerunt Deputati pro debito sui Officij, vt potē contra Constitutionis factis, ex rationibus sequentibus.

Motiuum, & fundamentum principale cōtrafactionum, quæ prætenduntur, consistit in absentia Domini Regis ab hoc Principatu; requiritur enim præsentia ipsius, vt valeat dispositio vsatici vti, & eius vigore compellere homines huius Principatus ad bellum ineundum in loco per Regem destinando, & die per eum assignanda, prout hic fecit.

30 Id quod probatur primo, ex verbis vsati, quæ omnia denotant

denotant personalitatem, & presentiam ipsius Domini Regis, ibi: *Si quolibet casu obsessus fuerit, vel ipse suos inimicos obsessos tenuerit, vel audierit quemlibet Regem, vel Principem contra se venire ad bellandum, & terram suam ad succurrendum sibi monuerit, &c. ei succurrant, & si quis ei fallerit de iuvamine, &c. emendet illi fallimentum, & de honorem, quem ei fecit, &c. quoniam nemo debet fallere ad Principem ad tantum opus, & necessitatem, &c.* Non poterat molius, & clarius loqui legislator ad significandum, & demonstrandum hanc personalitatem, & presentiam in Prouincia, quam quaerimus. Discutamus paululum in particulari super singulis verbis, vbi denotantibus particulariter hanc personalitatem, & presentiam.

31 Vt ut in primis vaticus verbo, obsessus fuerit, quod est dicere, loco aliquo ab hostibus cinctus, ita ut egredi non possit, prout est apud approbatos lingue Latine Auctores, a quibus mutuauit Ambros. Calepi. verbo. *Obsessi*, & nosse Marquii, ita etiam intellexit super dict. vlat. fol. 202. quest. 13. ibi: *Obsessus fuerit*, id est (inquit) *vallatus fuerit circum*, circa adeo quod abinde emittere non potest. Quod idem declarat, translatio Cathalana vatici, quæ loco obsessus fuerit, ponit, *sera asselat*, quod verbum apud nos id quod dicimus, clare significat, quod sit taliter sua persona per inimicos obsidiata, ne ab aliquo loco sit ei fas recedere. Et ista obsessio, & omnes res, casus vatici debent contingere in Cathalonia, ut illi sit locus, non autem si in Regno Valentie, vel alibi extra Cathaloniam contingeret alter de tribus casibus in vlatco positus, prout dicit Marquii. ubi proximo. Quo, sine alio iuvamine, remanet probatum requiri in vlatco presentiam Domini Regis, alias non esset satisfactum dispositioni vatici.

Atque

32 Atque ita in hoc sensu, vel debet Rex tenere obsessos suos inimicos, vel inimici ipsam, vel denique debet audire alium Regem venire contra se, ut intret vaticus, in Cathalonia tamen, non extra eam, cum de his quæ Regi extra Cathaloniam possunt circa prædicta contingere, non cogitauerit vaticus. Et si hoc est ita, prout est, reuera nihil aliud quaerendum.

33 Deinde, sunt in vlatico repetitis vicibus, verba, ipse, se, ei, quæ sunt personalissima, prout de dictione, ipse, pluribus probat Barbof. de dictio. vbi frequen. dictio. 177. n. 5. & de dictione, se, idem Barbof. in dictio. suus, n. 3.

Præterea, verbum illud, monuerit, personale etiam est, quia refertur ad personam Principis, ut est in litera vatici clarum. Et si vaticus non iterat, ut diximus, nisi occurrente aliquo ex tribus casibus intra Cathaloniam, & Princeps est, qui per se debet monere, clarum est, quod ipse debebit esse in Cathalonia.

34 Vltcrius illa verba, emendet illi fallimentum, & de honorem, quem ei fecit, eandem etiam personalitatem denotant, quia proprie fallimentum, & de honor Principi fieri non dicerentur, nisi esset præsens, ut quia ipse personaliter duceret exercitum, tunc proprie dicerentur ei vassalli facere fallimentum, & de honorem non sequendo eam, quod maxime confirmatur, ex verbis sequentibus, ibi: *Quoniam nemo debet fallere ad Principem ad tantum opus, & necessitatem, qua referuntur ad illos tres casus, vel quia inimicos obsessos habuerit in Cathalonia, vel ipse obsessus fuerit in ea, vel denique quia audierit in Cathalonia alium Regem venire contra se*: tunc est illud tantum opus, illa tanta necessitas, cui occurrere, & subuenire tenetur Cathalani in vim vlat. quia cum extra Cathaloniam hæc contingunt, nihil ad Cathalanos in vim huius vatici.

75 Id quod etiam corroboratur ex his, quæ diximus in prioribus præmissis, quod dictus vſaticus factus fuit de assensu Principatus pro Serenissimo Comite Barcinone, qui tunc apud nos erat, nec cogitabatur, de recessu cum nulla alia haberet regna, nec alios Principatus, unde satis deprehenditur, quod existente Principe extra Cathaloniam, non potest dici intrare dispositionem vſatici, quâuis alias potuisset si in Cathalonia extitisset.

36 Et denique illud etiam, quod antea præmisimus, quod ab eo tempore quod Serenissimi Reges Aragonum sunt effecti Reges Castellæ, & ibi transtulerunt suum domicilium, nunquam fuit practicus dictus vſaticus in Cathalonia, quia Rex erat absens, quamuis occurrissent plures casus in quibus si præsentis fuisset, potuisset intrare vſaticus. Et hæc est literalis illa intelligentia vſatici, quam refecatis abusibus quibuscunque vult sequendam Serenissimus Ferdinandus II. in prima Curia Barcinone, anni 1481. cap. 8. quæ est constitutio. 6. incip. *Mes volem, tit. de iur. fisc.* nihil enim magis ex litera vſatici, deprehenditur, quam iste intellectus, quod debet Rex esse præsentis in Cathalonia ad vſum, & praxim dicti vſatici.

37 Secundo, necessariam esse præsentiam Principis in vſu, & practica vſatici, Princeps namq. tenuerunt omnes practici nostri Cathalonie D. D. Guiller. de Vafatic. in vſatic. qui fallierit num. 7. ibi: *Sed dic, aut indicitur exercitus, siue hostici ratione vſatici.* Princeps namq. qui personalem præsentiam Principis requirit, & ita semper gentes Cathalonie, & signanter Barones, & Milites intellexerunt, nec aliud potest esse in executione nisi ipse Comes Barcinone.

38 Iacob Marquil. in nostro vſat. not. 18. ibi: *Quoniam secundum opinionem omnium prædictorum Rex personaliter debet interesse cum suis gentibus in defensione sua, siue in inuaf-*

inuaſione alterius, cum in vſatico dicatur, si Princeps fuerit obsessus, vel ipse Princeps teneat obſesum. aliu, vel ipse Princeps audierit gentes contra se venire, & et sic omnia verba vſatici ad præſentiam Principis referuntur, & sic ipse debet in executione huius processus personaliter interesse, & sic seruat consuetudo generalis, & vidi quando gentes armorum intrarunt in subsidium Comitum Empur. quoniam Rex accessit ad villam Pereliata, & villam Bessulduni, & conuocauit, Princeps namq.

39 Idem, quando gentes extraneæ intrarunt Regnum, ceperunt villam de Camarasa, quoniam Rex venit ad villam Agrimontis, & Cernaria, & sic Dominus Rex debet personaliter existere in processu huius vſatici, & omnes prædicti fuerunt in hac opinione, &c.

40 Idem Marquil. in vſat. alium namq. fol. 333. col. 4. vbi sic. Et ibi mandarent. Et dic ibi, idest, infra Cathaloniam, ubi Rex ut Comes Barcinone est Princeps, & Dominus Principatus Cathalonie, ob quod extra ipsum Principatum hic vſat. locum non habet, cum sit localis, & lex Cathalonie tantum, &c. Ergo si Princeps mandaret hostes, oportet quod infra Cathaloniam dictum fiat mandatum, alias non valeret, si extra fieret, &c. Dicas tu hoc verum, si ipsum factum fuerit mandatum infra Principatum Cathalonie, &c. Et licet Marquil. hic loquatur de hoste, & caualcata, tamē, idē est, quia dispositio illius vſat. concordat cum isto, Olib. in d. vſat. aliu namq. c. 3. num. 65.

41 Nobilis Ludo. à Pague. decif. 57. num. 7. vol. 1. ibi: Bene verum est quod illa vacatio per dictum Ducem non videbatur facta in vim dicti vſatici, Princeps namq. nec sub pœnis in eod. contentis, cum ad id præsentia Principis requiratur iuxta dictum vſat. &c.

C 2 Idem

42 Idem Peguer. in eadē decis. n. 16. & 17. Mutuando
verba Ioannis And. vbi infra allegabitur, concludit eum
eadem sententia, & opinione.

43 Ioan. de Socarr. in consue. Catha. cap. si aliquis Do-
minus num. 69. sic ait. *Dicas quod hodie de hoc est exsus
decisus in Const. Seruaria Regis Petri. & prater ea or-
dinamus, vbi tex. in fin. expressè dicit quod ad ipsum
Dominum Regem pertinet facere processum in vni-
uersi. vsatici Princeps namq. vbi notandum est verbum
processus, quod sua Generalitate comprehendit omnia
procedimenta à princip. vsq. ad finem, atq. ita quod Rex
debet esse præsens in omnibus.*

44 Et deinde num. 73. post relata[m] quandam solemnem
declarationem super hoc pro hac opinione factam, re-
refert quosdam ex eis qui consulti fuerant, dixisse. quod
Rex secundum omnium prædictorum opinionem per-
sonaliter debet interesse cum suis gentibus in defensione
sua siue inuasiōe alterius, cum (inquit) verba *vsati.*
*ad personam Principis referantur, & sic ipsa debet per-
sonaliter in executione dicti vsatici intervenire, &*
ita dicit seruari per consuetudinem generalem. Addit
deinde idem Socar. hæc pulchra verba: *Et sic Dominus
Rex de consuetudine debet existere in executione dicti
vsati. & omnes fuerunt huius opinionis.*

45 Tercio; sunt litteræ prædictæ, & Regium præco-
nium inde emanatum contra stylos vsus, & consuetudi-
nes in his hucusque obseruatas, quod non fuit admissus
vsus istius vsatici Princeps namq. nisi conuocante, &
exequente domino Rege metipso, ac illo quidem in
Cathalonia existente, quæ consuetudines, & qui vsus,
non minus sunt obseruandi pro lege quàm iidem ipsi vsatici,
& constitutiones, & respectu earum non minus datur re-
media Constitutionum de la obseruāça, quam respectu
vsaticorum, & constitutionum si illis reperitur contra-
factum

362
factum, prout habetur in multis constitutionibus illius
tit. de obser. const. & signanter in const. 6. constit. 11.
const. 15. & const. 17.

46 Stylus autem iste, & consuetudo ista probantur
primo, ex assertione Doctorum practicum nostrorum
Cathaloniarum, quos citauimus supra; qui concorditer de
hoc stylo, de hac consuetudine, & de hac obseruantia
fidei faciunt, & aliqui ex ipsis dicunt, vt vidimus, se ita
vidisse practitari, & esse consuetudinem Generalem Ca-
thaloniarum. Et ad istud referunt isti Auctores nonnullos ca-
sus, in quibus viderunt conuocationes factas in præsen-
tia, & signanter Guillem. de Vallsan d. vsat. fol. 124. at-
testatur de quadam conuocatione facta per Dominum
Regem Petrum de mense Augusti 1356. Socar. in loco
alias cita. num. 70. asserit de alia simili conuocatione
facta per eundem Dominum Regem Petrum de anno 1371.
Et deniq. Peguer. in allega. decis. 57. num. 17. de alia si-
mili etiam conuocatione facta de anno 1383. Quibus
quidem Doctoribus vti solemnibus, & practicis in re-
bus, & negocijs Cathaloniarum debemus fidem in his adhi-
bere, sicut facimus in alijs quibuscumq. absq. difficul-
tate aliqua, l. receptum. ff. de iurisd. om. iud. l. illud vsita-
tissimum. ff. de excu. tutor. & l. hoc iure iurimur. ff. de
verb. obligat. Bar. in l. de quibus nu. 21. C. de legib. Cra-
ue. conf. 166. num. 9. Rolan. conf. 71. num. 21. & conf. 87.
num. 12. lib. 1. Meno. conf. 180. nu. 1. lib. 2. Antho. Gab.
commu. conclu. 4. tit. de proba. lat. Benni. de priuileg. Iu-
ris conf. priuileg. 8. mu. 2.

47 Secundo, probatur idem stylus, eadem consuetudo,
& obseruantia Generalis tribus, exemplaribus in processu
exhibitis de anno 1347. & alijs annis ibi expressis, qui-
bus constat fuisse solemniter ad instantiam Principis

factas

D

factas

factas reuocationes conuocationum, & executionum earum, quæ antea factæ fuerant in vim huius vsat. vel per Dominum Regem non existentem in Cathalonia, vel alios nomine suo.

48

Et non contentus hic Serenissimus Rex Ferdinand. II. qui postea superuenit in Curijs Barcinone celebratis. de anno 1481. cap. 8. & est consti. 6. tit. de iur. fil. incip. *Mes volem*, ad instanciam Curie, reuocauit expressissimis verbis, & pro nullis haberi voluit, cassis, & irritis, omnes abusus eo tunc vsque circa practicam, & vsum dicti vsatici factos, qui non poterant esse alij quam isti, de quibus antea conquestus fuerat Principatus particulariter coram nostris Dominis Regibus, cum de alijs non appareat, quia scilicet factæ fuerant conuocationes, & executiones earum per Dominos Reges non existentes in Cathalonia, vel per alios nomine suo. Quod demonstrant etiam illa verba consti. præcedentia, *Mes volem, e orde nam, que lo vsatge Princeps namq. sua seruat, segons que parla, dispon*, quia cum dispositio vsat. secundum literalem intellectum elienum, ex eodemmet ipso, & intelligentiam eiusdem, ac consuetudinem, & obseruantiam eius, fieri probauimus, quod Dominus Rex debet esse præsens, & faciat processum per se ipsum, abusus erunt de necessitate quæ aliter facta fuere, & eos reuocat Dominus Rex cum Curia.

49

Tertio probatur per illud quod in præmissis diximus in initio, quod ab eo tempore, quo Serenissimi Reges nostri acquisuerunt Coronam Regnorum Castellæ, ob quod habuerunt ibi suam domicilium transferre, non fuit practicus iste vsaticus, sed alia remedia. Non ergo videntur mutandi, quæ ceteram habuerunt interpretationem.

ex non

50

Ex non seruata littera vsat. & communi illius intellectui, & obseruantia, ac praxi, in ista conuocatione de qua tractamus, sequitur fuit quod Dominus Rex cum non fuerit præsens in Cathalonia, non seruauit, nec seruare potuerit in declaratione vsatici quam fecit Dominus Rex dicendo ei locum fuisse, formam traditam in his per consti. 1. 2. & 3. sub tit. de interpret. vsat. &c. quæ est quod fiat per quatuor Prælatos, quatuor milites, & quatuor ricos homines cum iurisperitis, sicut eam formam legimus seruata fuisse per Serenissimum Regem Petrum III. vt tradunt *Marquit. in dict. vsat. fol. 200. col. 2. vers. Nota. 16. 25. vers. Nota 18. Socar. in cap. si aliquis, fol. 374. num. 73. col. 4. 25. Pegue. decis. 57. num. 10.* Et hæc est etiam alia contrafactio satis clara, quia Dominus Rex salua sua Regia elemētia, obstringitur seruare dictas consti. quas iurauit, & sequi in his vestigia prædecessorum.

51

Quid ergo si Dominus Rex fuerit impeditus personaliter his interesse, debet remanere absque iuramine, non ita, vt poterit alijs remedijs per alias conuocationes, quæ non sunt de hoc vsatico, sicut factum fuit in pluribus alijs occasionibus, & signanter ab anno 1475. vsque ad præsentem, in quo tempore, vt diximus, nullus fuit vsus huius vsat. sed aliorum remedium, quibus æque fuit Dominis Regibus per Principatum successum, sicut per conuocationem vsatici.

52

Superest respondeamus quibusdam difficultatibus, quæ fieri possent aduersus supradicta.

Ac imprimis ob stare videtur, quod licet Domino Regi tam extra Cathaloniam, quam intra, facere has conuocationes in vim vsat. *Princeps namq.* quoniam est absens a Principatu, ex aliqua legitima causa, pro vi esse di-

D 2

cit

cit in Regijs literis, cui est credendum, clemen. 1. de prob. de quo casu, & fallentia loquuntur Ioan. de Socar. in c. si aliquis Dominus, num. 69. in fin. fol. 371. & Pegue. decis. 57. num. 21.

53

Cui obiectioni respondemus Primo, quod Dominus Rex fateri videtur de plano nobis regulam, quod non potest, salva sua clementia, absens hoc facere, sed allegat limitationem ex iustæ absentiae causa. Circa quam dicimus, nos esse in assertionem Principis circa rem, quam videtur non posse facere sine causa, & in qua tractatur de suo interesse, & alterius præiudicio, quo in casu, causam, ac illam quidem legitimam probandam, volunt scribentes, quos tam lato calamo adducit noster Canc. in 3. p. var. resol. cap. 3. de priuil. ex num. 75. vt aliorum allegatione non sit opus, cum omnes omnino alleget, qui de hoc tractant.

54

De interesse autem Domini Regis, & de præiudicio Principatus, apparet manifestissime, cum hac via intendat Dominus Rex, consequi in milites sine mercede aliqua, sed cuiusque proprijs expensis, omnes omnino homines de Principatu qui possunt ferre arma; omnibus enim imperat modo prædicto in literis Regijs, de quibus agimus.

55

Secundo respondemus, quod tametsi accipiamus re eo modo, quo narratur per Dominum Regem, adhuc non videtur probatum intentum, quia quod dicit est: *Y porque por hallarnos, como nos hallamos ocupados en estos Reynos en la expedicion de nuestras armadas, y exercitos, y señaladamente en los que instan con tanto aprieto por el Reyno de Navarra, y prouisiones de dinero que se hazen, y han de continuar para todas partes*

tes en tan grueßas quantidades por manos de mercaderes, y hombres de negocios, no nos es posible acudir personalmente a esta Prouincia. Quia hæc non est expeditio illa militaris, de qua loquuntur Doctores. Impedimentum enim expeditionis militaris tunc dicitur legitimum cum actu miles in castris degit, quod si extra castra, tunc non dicitur esse in expeditione, nec habet aliquod priuilegiū, nec potest testari iure militari, prout disponitur expressissime in prin. & in s. sequen. insti. de mili. testam. cum concordantibus, & ibi omnes scribentes. Nostri autem interpretes loquuntur in casu quando Rex in remotis esset ex necessaria causa, præ expeditionis ratione aliorum bellorū, idest, in actuali & reali expeditione, prout ex verbis eorum apparet.

56

Et licet aliquis eorum, quos allegauimus, ponat dictionem, *vel alia*, post expressam causam expeditionis belli, verum non est intelligendum de quacunque causa, sed de alia simili ob naturam dictionis, *alia*, quæ similitudinem denotat, & est relatiua, & repetitiua similium, & facit positionem eiusdem qualitatis ad præcedentia, *h. quidam relegatus, & ibi Bar. ff. de reb. dub. latè Barb. de dictio. vsu. dictio. 26. alius per tot.* Hæc non videtur similis.

57

Secunda obiectio fundatur in eo, quod frustra videatur conquæri Principatus de Regijs literis, quæ emanant à sua Regia Maiestate, cum illæ nullum contineant Principatus præiudicium, eo quod nihil in effectu contineant aliud, quam admonitionem, & certiorationem quandam, quam cum eis facit Principatui Dominus Rex de designijs Regis Franciæ, circa inuasionem per eum, vt audiuit, faciendam Comitatum Rofsilionis, & Principatus

- 408
- patus Cathalonie, vt sint parati suo casu, & tēpore, quod nedum non est reprobandum, sed imò pro actu tam laudabili sunt gratiæ Domino Regi referendæ. Præiudicium solum (inquiunt) poterit considerari si hæc in executionem deducuntur vt Dominus Rex mandet exequi quod continetur in dictis Regijs literis non existente ipso in Prouintia, & sic per alium, atque ita interint in tempestiue agit Principatus debens vltro expectare exitum.
- 58 Exemplum videtur optimum, & instantia accommodata de conuocatione Curiarum, quia Dominus Rex facit existens extra Cathaloniam literis monitorijs sicut sunt istæ, prout tradit Nobilis à Puegue, in practi. celebr. Curias, cap. 3.
- 59 Bene, si intra limites puræ & simplicis admonitionis se continuisset Dominus Rex monere enim nos de damnis, quæ nobis possunt contingere, vt eis in tempore occurramus, celeberrimum consilium, & tanto Principe dignum.
- 60 Ceterum, literæ ulterius progrediuntur. Declarando imprimis in absentia esse locum vſatici, seu esse in casu illius.
- 61 Secundò, continet mandatum rigurosum quod fit omnibus omnino de Cathaloniam, quod in dicti vſatici executionem, sub pœnis in vſatico contentis, die assignanda, cum suis armis, & victualibus accedant ad partes Comitatum Rosilionis, & Ceritanie, prout in vſatico continetur, ad effectum occurrendi inuasioni Regis Francie.
- 62 Tertiò, quod hæc adimpleant, id est, ad locum designatum die signando accedant opposituri se Regi Francie quamuis ipse Dominus Rex non fuerit in hac expeditione, quia non potest esse ex legitima quam affert causa, hoc

- 365
- 14
63 hoc enim satisclare colligitur ex cōtextu Regiarū literarū. Hac in effectu continetur in Regijs literis. clari verbis; nullo addito, aut detracto, quæ non possunt esse magis præiudicialia, quia non continent monitionem tantū de inuasionē Regis Francie imminente, sed imò totum progressum à principio vsque ad finem vſatici iam dicti, dempto quod non assignatur locus quo accedendū, nec dies quæ eūdū, quod non tollit præiudiciū. Illud enim plenè Principatui cēsetur illatū per reliqua, & signatè quod die assignanda pro executione vſatici accedant omnes ad locum destinandum quamuis præsens ipse non sit Dominus Rex. Executionem nullus tenetur expectare: quādo enim contra me fertur aliqua sententia, illa est quæ grauamen infert absque eo quod ad appellandum, teneat expectare executionē, quæ venit postea necessario post sententiam, & si ego non appellauim à sententia, est impossibile, quod ego ab executione liberer, & illam euadam, prout est notum. Non secus hic nobis hæc procedimēta præiudicassent nisi eis se opposuissēt Principatus, ideo oportunè.
- 64 Nec dicatur, quod forsam Dominus Rex erit præsens cum hæc in executionem deducuntur, & cessabunt præiudicia. Quia id potuisset esse si Dominus Rex aliquam de hoc spem daret, vel saltē indecisum reliquisset. Sed cum verbis clari dicat se non adfuturum in ista expeditione, nihil aliud quærendum.
- 65 Exemplū præterea, & instantia de conuocatione Curiarum in absentia Domini Regis, non videntur concludere, quia id fit in vim consuetudinis vigētis in Cathaloniam, quæ habet vim legis, prout dicit *Peguera in citi. cap. 3. in prac. celebran. Cur.* & ideo nihil mirum cur
- D 4 ha-

habeamus legem, licet non scriptam, quæ scriptæ equiparatur, quam non habemus sic. Quæ quidem consuetudo videtur accipere fomentum a Const. 2. & melius à Const. 11. *tit. de celebrat. Cortis*, quæ non requirunt præsentiam Regis nisi tantum in celebratione Curiae, & videntur permittere absentiam in conuocatione. Et ideo res est diuersa, & ex diuersis non fit illatio.

66 Et nos habemus exemplum in illis conuocationibus factis per Dominum Regem Alphonsum de anno 1439. & alijs, quæ sunt in processu, inter quas prior fuerat facta sicut ista, sine assignatione dici, & tamen de ea sic cõquæstus fuit Principatus, sicut de reliquis, quæ cū die, & omnes fuerunt pariformiter reuocata ad petitionem Principatus, aut saltem in omnibus superfluum, quia omnes æquæ gravabant.

67 Tertia obiectio potest desumi ex differentia, quæ est inter iurisdictionem contentiosam, & voluntariam, ut licet prior non possit exerceri extra territorium, posterior autem sic. *l. fina. C. de iurisdic. omni iud. l. 2. ubi omnes, de offi. proconsul. l. de Couar. var. resolut. lib. 3. cap. 20. num. 8. Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 19. a num. 7. cum sequen. Gratia. decis. 88. per tot.* Hanc autem conuocationem, de qua agimus iurisdictionis esse voluntariæ, non contentiosæ, negare nullus valet, ergo potest ubique exerceri. Sed respondemus rem hanc non esse metiendam ex dispositione iuris communis, sed ex ista disquisitione, si istud est intra Cathaloniam de necessitate faciendum ex vñtico, & Constitutionibus: nam si ita est, ut præcendimus, parum refert, sit voluntariæ, vel alterius iurisdictionis, semper enim erit prohibitum facere extra Cathaloniam.

Fina-

366
68 Finaliter ista conuocatio fit sub prætenu tertij casus vñtici in illis verbis, *vel audierit quemlibet Regem, vel Principem contra se venire ad bellandum*: qui non videtur successisse, quod probatur ex eisdem litteris Regijs, in illis verbis, *y auiedo sabido aora, que los designios particulares de aquel Rey son de inuadir estos Principado, y Condados como mas confinantes a su dominio con exercitos, y tropas de gente de apie, y acuallo, que va juntando, &c.*

69 Hæc res diuersa est ab illa, vñticus non obligat ex eo quod sit intellectum designia particularia alicuius Regis esse inuadendi Principatum, prout patet ad oculum, ergo hæc etiam est notiorissima contrafactio vñtici, quia facta fuit conuocatio, & declaratio illius ob casum a notorio non expressum in vñtico. Huic saltem contrafactioni nulla videtur dari posse legitima euasio.

70 Maxime si considerauerimus Const. 6. *eo. tit. de iur. ffs.* quæ vult vñticum intelligendum præcisè in casibus, in quibus disponit non in alijs.

71 Et adhuc in dicto tertio casu expresso in vñt. quando ille concurreret, qui non concurrat ex supra dictis, non videtur ille contentari, quod Rex audierit alium Regem, vel Principem venire contra se, sed vult etiam quod gentes Cathalonix id audierint, vel viderint etiam, qui casus non successit cum adhuc nullus dicat se vidisse, aut audiuisse alium Regem venire contra Principatum. Et quomodo aliquis poterat, vel potest id dicere si istud constitit, ut Regi referunt littere, in solis designijs, quæ de inuadendo Principatu dicit sua Regia Maiestas habere Regem Franciæ?

72 Ex quibus (reliquis pluribus quæ dici potuissent, pro-

temporis angustia omisiss) apparet concludendum pro
contractionibus per Syndicum Generalis Cathalonie
præfentis, salua sua Regiæ Maiestatis clementia, & Sa-
cni Senatus doctissima censura, quibus humiliter nos
submitimus qui infra firmamus, &c.

Vidal Affessor. Fabregas Fici Gen. Aduo. Sabater Affessor.

Fontanella Consulens.

Boix Consulens.

Ioli Consulens.

Baler Consulens.

Rull Consulens.

Molera Consulens.

Peralta Consulens.

Cornell Consulens.

Mas Consulens.

Aguilo Consulens.